דיוקי הגייה

- **צורות אשר תקינות בהגייתן מצריכה הכרת המערכת המורפולוגית**

	דוגמאות	הערות
א' איתי"ן בגוף ראשון בעתיד	אני **אָבוֹא** / יָבוֹא	
גוף ראשון בעתיד בבניינים השונים	**אֲמַלֵּא** / אֶמַלֵּא **אֶלָּחֵם** / אֲלָחֵם	אין הכוונה להיכנס לכללי הניקוד, אלא רק להבחנה המבוטאת בהגייה, בעיקר בהגיית א' איתי"ן
שימוש נכון בנטיית הפועל, בתבניות ובמשקלים	**יָכֹלְתִּי** / יָכַלְתִּי **יְשֵׁנִים** / יוֹשְׁנִים **לִרְכֹּב** / לִרְכַּב	יילמד כחלק ממאפייני הגזרות
הגיית הפעיל בעבר ובהווה בגזרות השונות	**הִכְנִיס** / הֶכְנִיס **הִכִּיר** / הֶכִּיר **הֶחְמִיר** / הִחְמִיר **מֵכִין** / מָכִין **מַתִּיז** / מַתִּיז	יילמד כחלק ממאפייני הגזרות
אנאלוגיות שגויות בגזרת נל"י/ה	**הִשְׁתַּנָּה** / הִשְׁתַּנֶּה (בעבר) **תִּירֶה** / תִּירָה	יילמד כחלק ממאפייני הגזרה
אנאלוגיה שגויה בגזרת נל"א	**מְמֻלָּא** / מְמֻלֵּא **יְדֻכָּא** / יְדֻכֵּא	יילמד כחלק ממאפייני הגזרה
צורות תקניות על פי המשקל	**מִסְפָּרָה** / מַסְפֵּרָה **מַצְנֵחַ** / מִצְנָח **הֶכְרֵחַ** / הֶכְרַח	

- **דיוקי הגייה בהקשר**

הכרת הצורה התקנית בהקשר מצריכה ידע לשוני והבנת משמעות הפועל, כגון נוֹצָרוֹת / נוֹצְרוֹת הֵעִיז ; כַּנֵּס / הִכָּנֵס.

- **צורות המבטאות טעויות שכיחות אשר תקניות בהגייתן מצריכה ידע בתורת ההגה.**

מונחים בתורת ההגה	כלל לשוני או סיבה לשיבוש	דוגמאות	הערה
שווא נח **שווא נע** **דגש קל** **דגש חזק**	דגש קל באותיות בג"ד כפ"ת יצוין / ייהגה אחרי שווא נח	**יִסְפֹּר** / יִסְפֹּר **נִתְפַּר** / נִתְפַּר **נִשְׂכֹּר** / נִשְׂכֹּר	כל הדוגמאות נסבות סביב קיומו או היעדר קיומו של דגש באותיות בכ"פ, המבוטא בהגייה כיום.
	לא יצוין / ייהגה דגש אחרי שווא נע או חטף	**מְכַבֵּס** / מְכַבֵּס **שְׁפֹךְ** / שְׁפֹךְ **לֶאֱכֹף** / לֶאֱכֹף	
	דגש חזק תבניתי בבניינים ובמשקלים קבועים	**לְיַבֵּא** / לְיָבֵּא, **שְׁלַבִּים** / שְׁלָבִּים	
	היעדר דגש בבניינים ובמשקלים שאינם דגושים	**נִכְחַד** / נִכְּחַד **הִכְחִיש** / הִכְּחִיש **יִלָּכַד** / יִלָּכֵד	
השפעת עיצור גרוני על ההגייה	תשלום דגש לפני עיצור גרוני	**בֵּרֵר** / בִּרֵר **מְנֹהָל** / מְנֻהָל **לְהֵרָגַע** / לְהִרָגַע **חֵרֵשׁ** / חִרֵשׁ	יש להדגיש רק את המקרים המבוטאים בהגייה (התלמיד לא יידרש למקרים כגון מְפָרֵשׁ / מְפַרֵשׁ פָּרֵשׁ / פָּרֵשׁ)
	לא יחול תשלום דגש במקרים אלה	**שִׁעַרְנוּ** / שֵׁעַרְנוּ **מְגֻחָךְ** / מְגֹחָךְ	
	הנמכת תנועה	**הֶחְלִיט** / הִחְלִיט	את ניקוד הה"א בבניין הפעיל מומלץ להורות גם בהקשר הניקוד השונה שלה בגזרות השונות: הִשְׂלִים, הִצִּית, הֵכִין
	לא תחול הנמכת תנועה בהיעדר עיצורים גרוניים	**מְגֻחֶכֶת** / מְגֻחַכַת **מְתַוֶּכֶת** / מְתַוַּכַת	